

การศึกษาเปรียบเทียบความคิดทางการ เมืองในกัมกีร์ อรรถศาสตร์ของเก้าญี่ลยะ
กับแนวความคิดในหนังสือเรื่อง เจ้าของมา เศียเวลสี

นางลุยง ตรัยไชยาพร

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาปรัชญา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๘

ISBN 974-564-499-4

008770

| 17169513

THE COMPARATIVE STUDY OF POLITICAL THOUGHTS IN KAUTILYA'S
ARTHASASTRA AND MACHIAVELLI'S THE PRINCE

Mrs. Luyong Trichaiyaporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Philosophy
Graduate School
Chulalongkorn University
1985

หัวขอวิทยานิพนธ์

การศึกษาเปรียบเทียบความคิดทางการเมืองในสมัยอธรรมศาสตร์

ของเก้าชีลักษณะกับแนวความคิดในหนังสือเรื่องเจ้าของมาเกียเวลส์

โดย

นางลุยง ตรัยไชยาพร

ภาควิชา

ปรัชญา

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์วิจิตร เกตวิลิษฐ์

ปัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นำวิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นล้วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีปัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(ศาสตราจารย์ ดร.วิทย์ วิศทเวทย์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร ณ รังษี)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์วิจิตร เกตวิลิษฐ์)

..... กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ปรีชา ช้างขวัญยืน)

ลิขสิทธิ์ของปัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อวิทยานิพนธ์

การศึกษาเปรียบเทียบความคิดทางการเมืองในกัมกีร์อrrorรรถศาสตร์
ของเก้าภูมิยังกับแนวความคิดในหนังสือเรื่องเจ้าของมาเตียเวลสี

ชื่อนิสิต

นางจุยง ตรัย ไชยาพร

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์วิจิตร เกตุวิสิษฐ์

ภาควิชา

ประชญา

ปีการศึกษา

๒๕๖๗

บทคดย่อ

วิทยานิพนธ์ เรื่องนี้มีความนุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดทางการเมืองของเก้าภูมิยัง
อรรถศาสตร์และเรื่องเจ้าของมาเตียเวลสีในแห่งเปรียบเทียบ

เก้าภูมิยังเห็นว่าการปักครองระบอบราชาธิปไตยนั้น เป็นระบอบการปักครอง
ที่ดีที่สุด ตามระบบมีเจ้าพระยาจ่ายอำนาจของตน เป็นระบบราชการไปยังผู้ปักครองตาม
ลำดับ โดยมีพระมหาณปุโตรกิต เป็นที่ปรึกษาหรือร่วมมืออำนาจในการปักครอง หน้าที่ของเจ้า
ก็คือ เป็นผู้รับใช้ประชาชน ดูแลประชาชน เมื่อตนพ่อคุณแล้วก็ภัยได้คุณธรรมและกฎหมาย
ซึ่งมีเหตุผลเป็นตัวกำหนดแนวทาง แต่ในบางครั้งเจ้าก็ต้องใช้อำนาจ เสียขาด เก้าภูมิยัง
ถือว่ารัฐที่ดีซึ่งกำเนิดขึ้นตามธรรมชาติ ต้องเป็นรัฐที่มีองค์ประกอบของรัฐครบถ้วน เช่นมี
ป้อมปราการที่แข็งแรง ประชาชนมีความจงรักภักดี และสิ่งที่สำคัญคือรัฐนั้นต้องเป็นรัฐที่มี
ความเจริญทางเศรษฐกิจ หน้าที่ที่สำคัญของรัฐคือปกป้องคุ้มครองสังคม ยกระดับทั้งด้าน
รัฐภูมิและจริยธรรมของสังคม รัฐเปรียบเสมือนศูนย์กลางของสังคมที่จะผลสัมฤทธิ์ทางการเมือง
ในด้านรูปแบบต่าง ๆ ของประชาชนเข้าด้วยกัน กองทัพซึ่งถือว่าเป็นฐานอำนาจของ
รัฐความจากทหารของชาติผู้มีแต่ความจงรักภักดีและซื่อสัตย์มากกว่าทหารจ้างและทหารต่าง
ชาติ การพ่ายแพ้ด้วยกำลังทหารของตน ดีกว่าซัยชนะที่เกิดจากทหารต่างชาติ ซึ่งไม่ถือ
ว่าเป็นซัยชนะอย่างแท้จริง การใช้กำลังและยุทธวิธีอย่างเดียวไม่เป็นการเพียงพอ ดังนั้น
จึงต้องใช้เล่ห์กลด้วย เก้าภูมิยังถือว่าเศรษฐกิจสำคัญที่สุดในการปักครอง การบริหารรัฐ

จะเป็นไปได้หากปราศจากระบบเศรษฐกิจที่ดี ความมั่งคั่ง เป็นสิ่งเดียวที่จะทำให้
ความปรารถนาอื่นเป็นผลสำเร็จ

ราชาธิปไตยในทรัพย์ของมาเกีย เวลส์ เป็นระบบทรัมภ์อำนาจไว้ในมือของเจ้า
ผู้ปกครอง แม้ว่าระบบการปกครองจะประกอบด้วยรัฐมนตรี และขุนนาง แต่มาเกีย เวลส์
ติดว่าเจ้าเมืองที่ใช้อำนาจโดยมอบอำนาจเด็ดขาดให้แก่ผู้ปกครอง เขต ฐานะของเจ้าเมือง
จะไม่มั่นคง และในที่สุดผู้รับมอบอำนาจนั้นอาจจะช่วงชิงอำนาจของเจ้าเมืองไป เจ้าจึง
ต้องรวมอำนาจและแสดงความ เสียบขาด เจ้ามีความโหด เที่ยมและ เสียบขาด เพื่อให้ผู้ใต้
ปกครองเกิดความจงรักภักดี เจ้าอาจแสดงความโหด เที่ยมและ เสียบขาด ในบางโอกาส
เพื่อเป็นหัวอย่างแก่ขุนนาง การกระทำสูนแรงใจ ๆ ก็ตามหากกระทำด้วยเหตุผลทาง
การเมืองย่อมไม่มีดีหรือเลว สุกหรือผิด เพราะชาติบ้านเมืองสำคัญมากกว่าสิ่งอื่นใด
แต่มาเกีย เวลส์ก็ไม่ได้ปฏิเสธศิลธรรม เขายังแต่เห็นว่าศิลธรรมเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญ
การเมืองตามความคิดของมาเกีย เวลส์รู้ซึ่งถือกำเนิดตามธรรมชาตินั้นต้องขึ้นอยู่กับประชาชน
ป้อมปราการ ที่แข็งแรง เสียงอย่างเดียวไม่เสียงพอในการป้องกันประเทศ ป้อมปราการที่
หนาแน่นห้อมล้อมด้วยชาวเมืองที่จงรักภักดิ์เท่านั้น คือ รัฐที่มาเกีย เวลส์ต้องการ อิตาลี
ส่วนใหญ่ก็แค่ห้ารับจ้าง ไม่มีทหารของตนเอง ดังนั้นมาเกีย เวลส์จึงเห็นว่ากองทัพของ
ชาติ ซึ่งจงรักภักดิ์ต่อผู้ปกครอง จะทำให้ประเทศมั่นคงปลอดภัย ด้านเศรษฐกิจแม้มาเกีย เวลส์
จะไม่เน้นเด่นชัด เพราะอิตาลีเป็นดินแดนที่อุดมสมบูรณ์ แต่เนื่องจากเศรษฐกิจเป็นรากฐาน
ของชาติ นาเกีย เวลส์จึงเห็นว่ารัฐควรสนับสนุนผู้ที่มีความสามารถด้านต่าง ๆ ให้เกียรติ
ต่อผู้ชำนาญงานและมีฝีมือดีเด่น สนับสนุนประชาชนให้ทำงานเพื่อตนเองได้อย่างสันติ
ความคิดของเ加ฟีลียะและมาเกีย เวลส์ เมื่อกันในแห่งที่ว่า ผู้ปกครองไม่ว่า
จะอยู่ในสมัยใด มีความเฉลียวฉลาดและคติธรรมมากน้อยเพียงไร ย่อมต้องการอำนาจ
ความเด็ดขาด จึงจะทำให้ประเทศ强大อยู่ได้โดยปลอดภัย นั่นหมายความว่าส่วนมาก
ความ เสียบขาด เป็นคุณลักษณะที่สำคัญของความ เป็นผู้นำเสมอมา ส่วนในแห่งที่แตกต่างกัน

นั้นเก้าอี้ลิขะยอมรับแต่เจ้าที่สืบทอดกันมาโดยราชตระกูล ส่วนมาเดียวเลสเท็นว่าไคร์ก์ได้
ที่จะเป็นผู้ปกครองไม่จำเป็นต้องเป็นบุคคลในราชวงศ์ ประชาชนสามัญชน เป็นผู้ปกครองได้
หากผู้นั้นมีความสามารถ นอกจากนี้มา เดียวเลสยังให้ความสำคัญแก่เรื่องโขคชะตาอย่างมาก
เขาก็คิดว่าโขคชะตา เป็นตัวกำหนดการกระทำของมนุษย์ทุกเรื่องไม่ว่าจะเป็นการ เมืองการ
ปกครอง หรือการกระทำในชีวิตประจำวัน การกระทำของมนุษย์ครึ่งหนึ่งโขคชะตาจะ เป็น
ผู้กำหนด และอีกครึ่งหนึ่ง เป็นความสามารถของมนุษย์เอง เรื่องนี้เก้าอี้ลิขะไม่สนใจที่จะ
แสดงความคิด เห็นไว้แต่อย่างใด

แนวคิดที่สำคัญที่ได้จากการวิจัยศึกษาในบางกรณีการ เมืองการปกครอง เป็นเรื่อง
ที่มีความสำคัญอยู่หนึ่งสิ่งธรรมและไม่เกี่ยวข้องกับศีลธรรม เหตุผลของรัฐ เท่านั้นที่สำคัญ
เหนือทุกสิ่ง และเศรษฐกิจกับการ เมืองการปกครอง เป็นเรื่องที่ไม่สามารถแยกออกจาก
กันได้ เพราะความมีทั้ง เป็นรากฐานที่สำคัญของรัฐ เศรษฐกิจที่ดีย่อมมีส่วนทำให้
กองทัพเข้มแข็ง ประชาชนกินดีอยู่ดี และทำให้การพัฒนาประเทศ เป็นไปในด้านอื่นตาม
ความปรารถนาของผู้ปกครองได้โดยง่าย

ABSTRACT

The objective of this thesis is to study in comparison the Political Thought of Kautilya's Arthashastra and Machiavelli's the Prince.

Kautilya believes that the best of Political System is the absolute Monarchy, according to which the Prince can transfer his power to his representative governors as the official order of ranks. This system comprises Purohita as the consultant or the partner in political power. The duty of the Prince is to serve his people and care for them, just as the father protecting his sons, by the way of virtue and laws which are also under the guide of reason but in some cases the prince must be cruel. Kautilya hold that a good state that take place naturally must consist of various factors such as the strong forts together with the loyal people. The most important of all is that the state must be prosperous in good living. The important duty of the state is to protect society, improve the standard of living

both in material and moral ways in the society. So the state may be taken as the center of society for the sake of compromising various interests of the peoples. The military power as the basis of the state should be drawn from the national soldiers who is more loyal and sincere than the hire ones, It is better to be defeated in war with his own soldiers than to win by the foreign and hire army. This results cannot be taken as the real victory. It is not enough for the Prince to use army and tactics only so he must utilize the trickly plots in various ways. Kautilya holds that the good living standard of the people in the state is the most important in political government. It is impossible for the state to be well without good economic system. The economic stability of the nation lead to other desirable results.

According to Machiavelli, the monarchy is the political system in which the political power is monopolized by the Prince. Though the government is composed of the cabinet and ministers, according to Machiavelli, the rank of the Prince from whom the political power has been totally transferred to the district office cannot be stable and is liable to be finally dethroned. So it is better for the Prince to monopolize his political power and take to the cruel and savage role when it is needed to suppress his ministers and noblemen. Any activity, if it is raison d' etat is neither good nor bad. This is because national interests are the most important of all. On the other hands, Machiavelli does not neglect the moral principle in justification,

but he regards all other issues as second to political necessity.

According to Machiavelli, the states that takes place naturally are based on the citizens. Onlys strong forts cannot sufficiency protect the state, but the fort together with the citizen loyal to the state is the best thing for which he seeks In the time of Machiavelli, Italy had no soldiers of her own. So Machiavelli advocates that it is because of national army composed of national soldiers . loyal to the government that the state may in security exists. Certainly, Machiavelli does not lay emphasis on national economy because Italy during his time wase a wealthy nation. But since the foundation of the states is nothing but the economy, he thinks therefore that the state should promote the competents in various field of subjects, honour the skill-man and experts and encourage them to work peacefully for the sake of themselves. Kautilya's thoughts and Machiavelli's ideas, if considering precedely, are similar in that the governer of the state, no matter they are good in intellect or virtue more or less, need the political powers. By the way of this, The state may in security exist and this means that dictatorship is always the method of most leaders. From the different point of views, Kautilya accepts the hierarchy of hereditary prince, whereas Machiavelli thoughts that the hereditary prince or common man can be a governer if he has competence. Morever Machiavelli lay much emphasis on fortune. This is because fortune determines all human activities, irrespectively of politic, goverment, or works in daily life. One half of

human activity is determined by fortune and another half depends upon human competency. Kautilya does take interest in this aspect.

Some important idea that can be squeezed out of this researches is that in some cases politics and government are importance beyond and without relation to morality. The reason of the state is more important of all and both politics and government cannot be separated. This is because the wealth of the nation is the important basis of the state. Good economy leads accordingly to strong army, the well being of the people and various developments in the whole country desired by the government.

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ วิจิตร เกิดวิสิษฐ์ ที่ได้กรุณา слะเวลา และมีความเน้นด้หนึ่งอย่างยิ่งในการควบคุมการวิจัย และตรวจสอบวิทยานิพนธ์ นี้เพื่อให้มีความสมบูรณ์และถูกต้อง และขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุนทร พ รังษี อารย์ผู้ให้คำปรึกษาและกำสังใจด้วยติดตลอดมา ตลอดจนอาจารย์ทุกท่าน ผู้ให้การศึกษาอบรมแก่ผู้วิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์เจษฎา สีบสหการ อารย์กุลง เทพการ- ปัญชีวิทยาลัย คุณ ณรงค์ พวงไพบูลย์ เจ้าหน้าที่สถานฑูตเมริกา Miss Gho Poay Hoon เจ้าหน้าที่ ASCAP และเจ้าหน้าที่สถานฑูตอินเดียอิกหลายท่านที่ได้ มีส่วนช่วยเหลือและแนะนำข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลง ด้วยดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๘
กิติกรรมประกาศ	๙
บทที่	
๑. บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาของปัจจุหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๒
๑.๓ ขอบข่ายของการวิจัย	๒
๑.๔ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	๓
๑.๕ วิธีการวิจัย	๓
๒. ภูมิหลังทางความคิดของเกาญีลยะและมา เคีย เวลสี	๔
๒.๑ ภูมิหลังทางความคิดของเกาญีลยะ	๔
๒.๑.๑ เหตุการณ์ทางการ เมืองและสภาพแวดล้อม	๔
๒.๑.๒ ป่อเกิดของคุ้มกีร์อรถศาสตร์	๕
๒.๒ ภูมิหลังทางความคิดของมา เคีย เวลสี	๕
๒.๒.๑ เหตุการณ์ทางการ เมืองและสภาพแวดล้อม	๕
๒.๒.๒ จุดมุ่งหมายในการเขียนเรื่อง เจ้า	๕
๓. ความคิดทางการ เมืองในคุ้มกีร์อรถศาสตร์ของ เกาญีลยะ	๖๓
๓.๑ สักษณะของผู้ปกครองและการสืบราชสมบัติ	๖๓
๓.๑.๑ สักษณะของผู้ปกครอง	๖๓
๓.๑.๒ การสืบราชสมบัติ	๖๖

บทที่

๓.๒	รัฐและหน้าที่ของรัฐ	๑๙
๓.๒.๑	รัฐ	๑๙
๓.๒.๒	หน้าที่ของรัฐ	๒๗
๓.๓	การบริหารรัฐ	๒๖
๓.๓.๑	การบริหารโดยทั่วไป	๒๖
๓.๓.๒	การทหาร	๓๕
๓.๓.๓	เศรษฐกิจของรัฐ	๔๗
๔.	ความคิดทางการเมืองในหนังสือเรื่อง เจ้าของมา เคียง เวลลี	๕๙
๔.๑	ลักษณะของผู้ปกครองและการสืบราชสมบัติ	๕๙
๔.๑.๑	ลักษณะของผู้ปกครอง	๕๙
๔.๑.๒	การสืบราชสมบัติ	๕๙
๔.๒	รัฐและหน้าที่ของรัฐ	๕๙
๔.๒.๑	รัฐ	๕๙
๔.๒.๒	หน้าที่ของรัฐ	๖๑
๔.๓	การบริหารรัฐ	๖๒
๔.๓.๑	การบริหารโดยทั่วไป	๖๒
๔.๓.๒	การทหาร	๖๔
๔.๓.๓	เศรษฐกิจ	๗๐
๕	เปรียบเทียบความคิดทางการเมืองในกัมกีร์ อรรถศัตรุข ของ เก้าอี้ลยะ กับแนวความคิด เรื่อง เจ้าของมา เคียง เวลลี	๗๒
๕.๑	การ เปรียบเทียบลักษณะของผู้ปกครองและการสืบราชสมบัติ	๗๒
๕.๒	การ เปรียบเทียบรัฐและหน้าที่ของรัฐ	๗๔

บทที่

๕.๓ การ เปรียบเทียบ เรื่องการบริหารโดยทั่วไป	๗๖
๕.๔ การ เปรียบเทียบ เรื่องการทหาร	๗๘
๕.๕ การ เปรียบเทียบ เรื่องเศรษฐกิจ	๗๙
๕.๖ การ เปรียบเทียบด้านอื่นทั่วไป	๘๐
๕.๗ ความคิดของมา เกีย เวลาสีและ เกาญีลัย กับนักปรัชญากร เมือง ตะวันตก	๘๒
๖ บทสรุป	๘๕
บรรณานุกรม	๘๙
ประวัติการศึกษา	๙๑